

Omkring Kopparstamps (gamla) Glasbruk åren 1860-78.

Fissa av mästarerna, bland dem min farfar, hade rätt till kyrkskjuts varje söndag, trots att vigen dit var endast 800 meter.

En del glasblåsare var mycket intresserade för segling, de hade därför egna segelbåtar. Var vinda då de var ute och seglade tog de fram ett mynt och sa: "blås vind för oss pengar" och slängde så myntet i sjön.

Luf 77.

1

Överser Kopparnystorps (gamla) Glasbruk 1860-1878.

En berättelse om glasbruksarbetarna under äldre tid nästa
hundraårligen avse blott mästarens och fästmannens liv.
Dessa stod nämligen i ekonomiskt-socialt avseende sky-
högt över de övriga arbetarna. Medan de sistnämnda i
nästan alla avseenden leade som de övriga allmogens
fjörde de förstnämnda i helg, högtid, och övrig fritid, ja t.o.m.
under arbetet ett verkligt herrskaps liv. Deras till snabbare
gränsade blidhet framgån i några mån av det närlutna
lilla fotografiet nr 1 i en omgivningsskott, där t.o.m. traktens
fästmannen bändra och häpman ser åtskilligt "länthigare" ut. —
En hustru vid glasbruket hade länge sällskapet med en
bondedotter och stod en inför den självsäkra fadern och anhöll
om hennes hand: "Ja, kom igen när du har fått dig en egen
patta" blev den vildiges svar. Mästarens Sörskapsdotter en dotter
som länge hade varit samm med en vanlig bruksarbetare, vil-
ken en stod inför fadern för att söka utveckla tillstånd till
giftenskab. Fadern stod länge och betraktade "månge" med

örelägsna kånfulla blickar varpå han slutligen
utlät sig i tunnna rynda: "Då ä synd om sådana
som kan fött så lite vett".

Burebeks första byttvästare, den tyskfärdige alla kända
hete ena bänke i byn - det var den andra av husegårdens
tvänne bänkar - jämte hästskjuts dit en 800 meter lång
sträcka. - Var skulle husegårdens alla torpare och övriga under-
lydande med familjer uppgående till långt över 100-talet
sedan sitta? End något som de trängde sig in i andras
bänkar - . Ät glasburebeks övriga arbetare hyrdes likstans
föret för 30 sedan för 15 Rd runt om året.

Glasburebeks övrig befolkning gick ganska allmänhet
i byn på den tiden. Någon var utomsett sitt kalas,
marknader, supari, kortspel och dans i stäm utsträbning är
längre fram. För den fruktynliga rörelsen byttes här ett djupt
rotat förakt och för en upsträbning synes endast
burebeksbyn ha häst sin röst. Ölet flöt i strömmar huse-
gårdens hade ölbruggeri. Ett par styckens pojkar hade

ofta jämn sysselsättning med att bära öl till glasbruk-
sarne härifrån, så att när människans utlämning skulle
utlämnas var det många som knappast hade något
att förtä. Handlarna och många enskilda sålde
öl och vin, detta blandades med brännvin. Naturligt-
vis försåmre undantag, men de flesta levde "ur hand i
munn".

Öfver tiden 1890-95 Lindfors och Bergdala glasbruk.

De yngsta arbetarna steg upp kl. 4, ty kl. 4,45 började själva glasarbetet.

Alla mästare som icke hade vuxna döttrar hade piga, som vid 6-tiden kom med kaffe och bredde smörgåsar till kammaren. Detta förtändes utom att arbetet egentligen rustnades. Mästarna var förestora nästan surra. Det kunde sålunda t. ex. hända att haas vid lämpligt jaktstund gro sig iväg från arbetet för att jaga utom att ens fåga påtrass om lov. Även bemakarna och i någon mån även uppblåsaren åtnjöt ett visst anseende. De var ju så att säga på väg att bli mästare.

I allmänhet gick dessa både i kyrkan och till nattvard en mycket mer än nu. Bärskindslinjerna följdes abolut.

Minst en gång varje vecka arbetades slädparti, som alltid slutade med back. Den sammantida dansades mycket, i händelser byggades dansbana 1891 på en påtrass uppläten mark. Den 1 maj dracks mycket öl, man skulle dricka mörk i beuer.

Oaser huvudsakligen glasbruker Lindfors och Bergdala belägna
5 resp. 10 km från Kommunaltops kyrka.

"Arbetet i kyrkan började kl. 5 och slutade kl. 5. Redan kl.
6 var det några få minuters kaffest. Sämpten frukost och
middagsresten med en hel timma vardera.

Glasarbetarna i genmen gick mer i kyrkan före än nu,
man hade då sina bästa kläder. Samma var förhållandet
bete. nattvarden, då hade de alltid sina bästa kläder och
vit städkräpp med svarta eller vita sarletter, allt
efter vad de ägde i sin väska. Kyrkvägen tillryggalades i
regel till fots. Någon gång ledes skjutet.

Andra sammankomster äro vanliga kelas järkare inte
mer än vid de tillfällen sådana ordnades av beehspateman.
År 1895 bjöd han samtliga anställda på en utflykt på sjöns
Rattusen, Kommunaltop - Nöbbels med "älskaren Karl" och en
pråm, båda lövade. Där var dans till dragspelsmusik
och saligt värre. En gång senare bjöd han på kelas i sin
villa, men så bildades fackföreningar, och sen blev det

ACC. N:R M. 12435:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

slut på det näret.

Det är klart att en del läste lite, särskilt
då bland de äldre. Det var mest spännande roman
er de då läste, ja så i en del fall en tidning
frösta."

(X) se fotografi nr 22. Upp. tecknaren.)

71